

Zagreb, 11. veljače 2021.
Svim medijima

ZAUSTAVITE PRIJEDLOG ZAKONA O SJEMENU !

Uz simboličnu akciju razmjene sjemena na južnoj strani Markovog trga, Inicijativa Sjeme je naše ljudsko pravo – koju podržavaju 134 udruge s preko 25.000 članova te više od 31.000 zabrinutih građana, poljoprivrednika i predstavnika znanstvene zajednice – jutros je na konferenciji za medije zatražila od svih zastupnika i zastupnica Hrvatskog sabora da zaustave aktualni prijedlog Zakona o sjemenu, jer isti nije izrađen u skladu s postojećim propisima i vodi daljnjoj ugrozi prehrambene suverenosti Republike Hrvatske.

Prijedlog Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: Zakon o sjemenu) dodatno otežava položaj hrvatskih poljoprivrednih proizvođača u odnosu na proizvođače iz ostalih država a članica EU, te ograničava njihovo pravo na sjeme. Takvim Zakonom najviše će biti pogođena ratarska proizvodnja i proizvodnja krumpira – jedine grane poljoprivrede u kojima smo samodostatni. Znatno porast troškova proizvodnje ugrožit će i proizvođače u sektorima mesa i mlijeka, gdje nam je samodostatnost oko 50%, a koji siju ratarske kulture za vlastite potrebe ishrane stoke. Prijedlog Zakona o sjemenu ima direktan negativan gospodarski učinak na više od 100.000 poljoprivrednih gospodarstava upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

Stoga Inicijativa od Hrvatskog sabora traži sljedeće:

- **Odgajanje donošenja Zakona o sjemenu** do trenutka donošenja EU regulative koja će definirati područje sjemenarstva, i trenutno je u postupku, kako bi se u njega unijela sva potrebna usklađenja i strateške smjernice nove zelene politike EU. Preliminarna studija koja će definirati smjer buduće reforme marketinških direktiva o sjemenu biti će objavljena već u travnju ove godine.
- **Poštivanje ugovora i deklaracija: Međunarodnog ugovora o genetskim resursima za hranu i poljoprivredu (NN 1/2009)¹** koji je Hrvatska potpisala i ratificirala 2009. godine, te **Deklaracije Ujedinjenih naroda o pravima seljaka i drugih osoba koje rade u ruralnim područjima²** koju je Hrvatska također obavezna poštivati. U članku 19. stavku 2 Deklaracije navedeno je: "*Seljaci i druge osobe koje rade u ruralnim područjima imaju pravo čuvati, kontrolirati, štiti i razvijati svoje vlastito sjeme i tradicijska znanja.*"
- Ukoliko je zakon nužno donijeti ranije, **tražimo da se iz njega isključi pojam "sjeme s obiteljskog gospodarstva" iz članka 3., kao i članak 16.** te sve ostale odrednice vezane za ovaj pojam.
- **Poštivanje postupka pripreme i izrade nacrt prijedloga Zakona o sjemenu**, kojim se promiče pristup o boljim propisima u skladu sa Zakonom o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, broj 44/17) i Uredbom o provedbi postupka procjene učinaka propisa („Narodne novine“, broj 52/17) – što je u ovom slučaju potpuno izostalo, uz izostanak izrade Iskaza o procjeni učinaka Zakona o sjemenu.

¹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/full/2009_02_1_1.html

² <https://digitallibrary.un.org/record/1650694>

“Pojam ‘sjeme s poljoprivrednog gospodarstva’ ne postoji ni u jednoj europskoj direktivi, pa niti u zakonodavstvu i jedne zemlje članice EU. Također, ni u jednoj državi članici ne postoji ograničenje uzgoja sjemena za vlastite potrebe – niti u pogledu pojedinih kategorija sjemena, ni ograničenje na korištenje isključivo certificiranog sjemena sa Zajedničkog kataloga EU. Štoviše: ne postoji ni obavezna dorada sjemena koje je zabranjeno stavljati na tržište, niti obavezna registracija autohtonih sorti koje nisu namijenjene stavljanju na tržište – kao što je propisano člankom 16. Prijedloga zakona, što stvarajući nepotrebne troškove čini naše poljoprivrednike još nekonkurentnijima na otvorenom europskom tržištu. **Sjeme prošlosti klica naše budućnosti i ograničavanje njegovog korištenja predstavlja kršenje temeljnih ljudskih prava.”,** naglasio je Robert Hadžić iz Inicijative.

Sunčana Pešak dodaje da je tržište sjemena u svijetu vrlo koncentrirano i kontrolira ga svega sedam najvećih kompanija. Dok FAO (Svjetska organizacija za hranu i poljoprivredu UN-a) naglašava važnost čuvanja sjemena na gospodarstvu, kao i tradicijskih znanja o njegovom uzgoju, te **tvrtke – a, koje su dobrim dijelom odgovorne za genetsku eroziju – nas uvjeravaju da ne znamo proizvesti sjeme, da bez njih ne možemo proizvesti hranu! Ne smijemo to dopustiti.**

Za kraj, ali ne najmanje važno: pozivamo znanstvenu zajednicu koja je s omalovažavanjem prozvala Inicijativu i sve njezine članice (udruge) i pojedince da pristupe konstruktivnom dijalogu kako bismo zajednički radili na uklanjanju opterećenja i ograničenja koja hrvatsku poljoprivredu čine nekonkurentnom. Nekritičkim prepisivanjem naloga odozgo evidentno se služi sjemenarskom lobiju koji je u ovim trenucima vrlo aktivan na europskoj i domaćoj razini, u potpunoj suprotnosti sa svim odrednicama i strateškim smjernicama buduće zelene europske politike. **Mi smo u procesu analize predloženog Zakona o sjemenu konzultirali naj eminentnije svjetske i europske pravne stručnjake i eksperte za sjemenarstvo i vodili se zaštitom nacionalnih interesa u ostvarivanju prehrabene suverenosti.**

Popis svih udruga koje su podržale Inicijativu pogledajte [OVDJE](#).

Kontakt osobe:

Sunčana Pešak,
tajnica *Hrvatskog saveza udruga ekoloških proizvođača*
e-mail: hsep.info@gmail.com

Robert Hadžić,
član izvršnog odbora i stručnog vijeća *Udruge obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava Hrvatske "Život"*; član *HPK Odbora za zakonodavstvo i Odbora za voćarstvo*
e-mail: rhadzic2@gmail.com

Silvija Kolar Fodor,
predsjednica *udruge Biovrt - u skladu s prirodom*
e-mail: biovrt@biovrt.com